

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ตำราเรียนนโยบายสาธารณะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ตำราเรียนนโยบายสาธารณะในด้านคุณลักษณะทั่วไป ความน่าอ่านและความยากในการอ่าน 2) ศึกษาสภาพและลักษณะการใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะของอาจารย์ นิสิต/นักศึกษาในปัจจุบัน และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิต/นักศึกษาเกี่ยวกับตำราเรียนนโยบายสาธารณะในปัจจุบัน วิธีดำเนินการวิจัยของงานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ตำรา (textbook analysis) และการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเริ่มด้วยการวิเคราะห์ตำรา ได้แก่ ตำราเรียนนโยบายสาธารณะไทย จากนั้นเป็นการสำรวจสภาพและลักษณะการใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะในปัจจุบัน และสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิต/นักศึกษาเกี่ยวกับตำราเรียนนโยบายสาธารณะ ขั้นตอนการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตำราเรียนนโยบายสาธารณะในด้านคุณลักษณะทั่วไป ความน่าอ่านและความยากในการอ่าน ขั้นตอนที่ 2 การสำรวจสภาพและลักษณะการใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะของอาจารย์ นิสิต/นักศึกษาในปัจจุบัน และความคิดเห็นของอาจารย์ นิสิต/นักศึกษาเกี่ยวกับตำราเรียนนโยบายสาธารณะในปัจจุบัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลวิเคราะห์ตำราเรียนนโยบายสาธารณะในด้านคุณลักษณะ ความน่าอ่าน และ ความยาก ในการอ่าน พบว่า

1.1 ลักษณะของตำราเรียนนโยบายสาธารณะส่วนใหญ่ใช้วิธีการเย็บเล่มโดยการใส่สันกาว ใช้กระดาษปอนด์ในการจัดพิมพ์และใช้ขนาดอักษร 16 พอยท์ ลักษณะภายในของตำราทุกเล่มมีปกใน คำนำ สารบัญ บทนำเข้าสู่เนื้อหา การอ้างอิงภายในเนื้อหา ภาพ/แผนภาพประกอบเนื้อหา หัวข้ออภิปราย/แสดงความคิดเห็น บรรณานุกรม/รายการอ้างอิง ตำราส่วนใหญ่มีสารบัญ ภาพเค้าโครงเนื้อหาประจำบท ตารางประกอบเนื้อหา คุณลักษณะที่ไม่มีในตำราทั้ง 8 เล่ม ได้แก่ คำแนะนำการใช้หนังสือและอภิธานศัพท์

1.2 ความน่าอ่านของตำราเรียนนโยบายสาธารณะในภาพรวมดัชนีความน่าอ่านมีค่าเท่ากับ 24.52 แสดงว่าภาพรวมของตำรามีความเหมาะสมสำหรับระดับบัณฑิตศึกษาขึ้นไป โดยตำราที่มีดัชนีความน่าอ่านสูงสุดคือตำราเล่มที่ 2 มีค่าดัชนีเท่ากับ 42 ซึ่งมีความหมายว่า ตำรามีจำนวนประโยคน้อยและมีคำที่มีจำนวน 3 พยางค์ขึ้นไปจำนวนมาก เหมาะสมกับระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนตำราเล่มที่มีค่าดัชนีน้อยสุด ได้แก่ ตำราเล่มที่ 8 โดยมีค่าดัชนีเท่ากับ 18 ซึ่งมี

ความหมายว่าตำราที่มีประโยชน์มากไม่ซับซ้อน มีค่าที่มีจำนวน 3 พยางค์ขึ้นไปไม่มาก เหมาะสมกับระดับปริญญาตรี

1.3 ความยากของตำรานโยบายสาธารณะไทย พบว่า ภาพรวมตำราทั้ง 8 เล่มมีดัชนีความยากในการอ่านในระดับน้อย อยู่ในช่วง 9-13.10 ซึ่งหมายความว่าตำราทั้ง 8 เล่มนั้นอ่านไม่ยาก โดยตำราเล่มที่ 4 มีค่าดัชนีความยากสูงสุด รองลงมาคือตำราเล่มที่ 6 (ดัชนีเท่ากับ 13.10 และ 12.30 ตามลำดับ) ส่วนตำราเล่มที่มีความยากน้อยที่สุดคือตำราเล่มที่ 5 โดยมีค่าดัชนีเท่ากับ 9 และหากพิจารณาค่าความยากของตำราภายในแต่ละเล่ม พบว่า แต่ละอนุประโยคของตำราแต่ละเล่มนั้นมีค่าความยากที่แตกต่างกัน บางบทมีความยากมาก บางบทมีความยากน้อย ไม่สม่ำเสมอ เช่น ตำราเล่มที่ 2 ที่มีความยากในแต่ละอนุประโยคแตกต่างกันมาก ได้แก่ 7 11 2 8 12 0 20 12 10 17 ซึ่งความแตกต่างที่ห่างที่สุดคืออนุประโยคที่ 6 กับอนุประโยคที่ 7

2. สภาพและลักษณะการใช้ตำรานโยบายสาธารณะไทยในปัจจุบัน พบว่า

2.1 ระดับการปฏิบัติในการใช้ตำรานโยบายสาธารณะในภาพรวมของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง รายการที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การใช้ตำรานโยบายสาธารณะในการจัดการเรียนการสอน การใช้ตำรานโยบายสาธารณะเชื่อมโยงกับสภาพเหตุการณ์จริงในปัจจุบัน การปรับหรือเพิ่มเติมเนื้อหาจากตำรานโยบายสาธารณะที่ใช้ก่อนนำไปสอนจริง ส่วนระดับการปฏิบัติที่มีน้อยที่สุด คือ การให้นิสิต/นักศึกษาอ่านและวิจารณ์ (book review) ตำรานโยบายสาธารณะ การใช้กิจกรรมเสนอแนะในตำรานโยบายสาธารณะประกอบในการเรียนการสอนในชั้นเรียน และการใช้ตำรานโยบายสาธารณะสอนนิสิต/นักศึกษาของท่านเรียงตามลำดับเนื้อหาในสารบัญ ส่วนระดับความสำเร็จในการใช้ตำรานโยบายสาธารณะในภาพรวมของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีความสำเร็จในระดับปานกลางแต่น้อยกว่าในระดับการปฏิบัติ รายการที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคือ การใช้ตำรานโยบายสาธารณะเชื่อมโยงกับสภาพเหตุการณ์จริงในปัจจุบัน การปรับหรือเพิ่มเติมเนื้อหาจากตำรานโยบายสาธารณะที่ใช้ก่อนนำไปสอนจริง การใช้ตำรานโยบายสาธารณะประกอบการจัดการเรียนการสอน การใช้ตำรานโยบายสาธารณะสอนนิสิต/นักศึกษาของท่านโดยสามารถเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาในบทต่าง ๆ ในตำราได้ ส่วนระดับความสำเร็จที่มีน้อยที่สุด คือ การให้นิสิต/นักศึกษาอ่านและวิจารณ์ (book review) ตำรานโยบายสาธารณะ การใช้กิจกรรมเสนอแนะในตำรานโยบายสาธารณะประกอบในการเรียนการสอนในชั้นเรียน การแนะนำตำรานโยบายสาธารณะเล่มอื่น ๆ (ที่ไม่ใช่เล่มหลัก) แก่นิสิต/นักศึกษาเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม ส่วนความแตกต่างระหว่างระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จ พบว่า ในแต่ละรายการมีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงสองรายการเท่านั้นที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การแนะนำตำราเรียนนโยบายสาธารณะเล่มอื่นๆ (ที่ไม่ใช่เล่มหลัก) แก่นิสิต/นักศึกษาเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม การใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะประกอบการจัดการเรียนการสอน

2.2 ระดับการปฏิบัติในการใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะในภาพรวมของนิสิต/นักศึกษา พบว่า นิสิต/นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง รายการที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ การใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะประกอบการเรียน การเชื่อมโยงสาระในตำราเรียนนโยบายสาธารณะกับสภาพเหตุการณ์จริงในปัจจุบัน การศึกษาตำราเรียนนโยบายสาธารณะเรียงตามลำดับเนื้อหาในสารบัญ ส่วนระดับการปฏิบัติที่มีน้อยที่สุด คือ การศึกษาตำราเรียนนโยบายสาธารณะเล่มอื่น ๆ (ที่ไม่ใช่เล่มหลัก) เพิ่มเติม การเปรียบเทียบเนื้อหาในตำราเรียนนโยบายสาธารณะได้เล่มต่าง ๆ ได้ การศึกษาเนื้อหาจากตำราเรียนนโยบายสาธารณะที่ใช้ก่อนเข้าเรียน ส่วนระดับความสำเร็จในการใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะในภาพรวมของนิสิต/นักศึกษา พบว่า นิสิต/นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสำเร็จในระดับปานกลางแต่น้อยกว่าในระดับการปฏิบัติ รายการที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ การใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะประกอบการเรียน การเชื่อมโยงสาระในตำราเรียนนโยบายสาธารณะกับสภาพเหตุการณ์จริงในปัจจุบัน การศึกษาตำราเรียนนโยบายสาธารณะเรียงตามลำดับเนื้อหาในสารบัญ ส่วนระดับความสำเร็จที่มีน้อยที่สุด คือ การเปรียบเทียบเนื้อหาในตำราเรียนนโยบายสาธารณะได้เล่มต่าง ๆ ได้ การศึกษาตำราเรียนนโยบายสาธารณะเล่มอื่นๆ (ที่ไม่ใช่เล่มหลัก) เพิ่มเติม การศึกษาและวิจารณ์ตำรา (book review) นโยบายสาธารณะที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด ส่วนความแตกต่างระหว่างระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จ พบว่า ส่วนใหญ่ในแต่ละรายการมีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงสี่รายการที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การศึกษาเนื้อหาจากตำราเรียนนโยบายสาธารณะที่ใช้ก่อนเข้าเรียน การทำกิจกรรมเสนอแนะในตำราเรียนนโยบายสาธารณะที่อาจารย์กำหนดให้อ่าน การเชื่อมโยงสาระในตำราเรียนนโยบายสาธารณะกับสภาพเหตุการณ์จริงในปัจจุบัน การใช้ตำราเรียนนโยบายสาธารณะประกอบการเรียน

2.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตำราเรียนนโยบายสาธารณะของอาจารย์ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีการอ้างอิงแหล่งวิชาการที่น่าเชื่อถือ มีการเรียงลำดับเนื้อหาสอดคล้องกับการสอน การเสนอเนื้อหาสาระมีความชัดเจน ส่วนรายการที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีการใช้สื่อประกอบในเล่ม เช่น ซีดีรอม มีการเสนอแนวคิดของผู้แต่งตำรา มีการอ้างอิงแหล่งวิชาการที่น่าเชื่อถือ

2.4 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับตำราเรียนนโยบายสาธารณะของนิสิต/นักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ มีการเรียงลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบ มีบรรณานุกรมให้สามารถค้นคว้าเพิ่มเติมทำยบพ การเสนอเนื้อหาสาระมีความ

ชัดเจน ส่วนรายการที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ มีการใช้สื่อประกอบในเล่ม เช่น ซีดีรอม เนื้อหาีความเป็นปัจจุบัน มีการใช้งานวิจัยเพื่อสนับสนุนและประกอบความคิดเห็น

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ตำราเรียนนโยบายสาธารณะในด้านลักษณะของตำราที่ พบว่า ลักษณะของตำราเรียนนโยบายสาธารณะส่วนใหญ่ใช้วิธีการเย็บเล่มโดยการไสสันกาว ใช้กระดาษปอนด์ในการจัดพิมพ์และใช้ขนาดอักษร 16 พอยท์ ลักษณะภายในของตำราทุกเล่มมีปกใน คำนำ สารบัญ บทนำเข้าสู่เนื้อหา การอ้างอิงภายในเนื้อหา ภาพ/แผนภาพประกอบเนื้อหา หัวข้ออภิปราย/แสดงความคิดเห็น บรรณานุกรม/รายการอ้างอิง ตำราส่วนใหญ่มีสารบัญภาพเค้าโครงเนื้อหาประจำบท ตารางประกอบเนื้อหา สอดคล้องกับผลการวิจัยของปัญญา ศิริโรจน์ (2540) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ต้นแบบตำราที่ศึกษาได้ด้วยตนเองสำหรับมหาวิทยาลัยตลาดวิชา โดยมีผลสรุปว่าต้นแบบตำราที่ศึกษาได้ด้วยตนเองสำหรับมหาวิทยาลัยตลาดวิชาทางด้านโครงสร้างประกอบด้วย ปกซึ่งมีรูปภาพที่มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาข้างในเล่ม คำนำ สารบัญ สารบัญภาพ สารบัญตาราง คำชี้แจงการใช้ตำรา คำชี้แจงเกี่ยวกับกระบวนวิชา การประเมินผลก่อนการเรียน เค้าโครงเรื่องของเนื้อหา ความนำ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม สิ่งที่จะช่วยจัดมโนทัศน์ล่วงหน้า เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหัวข้อ สรุปท้ายบท เฉลยคำตอบ การแนะนำให้ศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องที่ต่อเนื่อง บรรณานุกรมประจำบท การประเมินผลหลังการเรียน ประวัติผู้เขียนและปกหลัง ทางด้านองค์ประกอบ ประกอบด้วย รูปเล่มเป็นแนวตั้ง ขนาดตำราเป็นแบบ A4 เนื้อกระดาษที่ใช้ทำปกเป็นกระดาษอบมัน การเย็บเล่มเป็นแบบเย็บสัน

2. ผลจากการวิเคราะห์ลักษณะภายในของตำราเรียนนโยบายสาธารณะ พบว่า สิ่งที่ยังไม่พบในตำราเรียนนโยบายสาธารณะทุกเล่มที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ คำแนะนำการใช้หนังสือและอภิธานศัพท์ ซึ่งตำราทั้งหมดไม่ได้กล่าวถึงและให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว โดยคำแนะนำหนังสือสามารถใช้เป็นแนวทางการใช้หนังสือได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนซึ่งมีความละเอียดดีกว่าการเขียนไว้ในส่วนของคำนำ ส่วนอภิธานศัพท์นั้นสามารถช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้อ่านในการค้นหาคำสำคัญ (keyword) ในหนังสือได้อย่างรวดเร็ว มากกว่าการหาในสารบัญ

3. จากผลการวิเคราะห์ความน่าอ่านที่พบว่าตำราส่วนใหญ่เหมาะกับระดับบัณฑิตศึกษามากกว่าระดับปริญญาบัณฑิต อาจเนื่องมาจากลักษณะทั่วไปของตำราด้านนโยบายสาธารณะนี้เน้นแนวคิด ทฤษฎีค่อนข้างมาก มุ่งเน้นการศึกษาเชิงอธิบาย เชิงเสนอแนะ นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความน่าอ่านและความยากภายในตำราแต่ละเล่มนั้นไม่สม่ำเสมอ

บางบทนำอ่านมาก บางบทนำอ่านน้อย บางบทมีความยากมาก บางบทมีความยากน้อย เนื้อหาไม่มีการเรียงลำดับความน่าอ่านและความยาก เนื่องจากลักษณะของเนื้อหาของตำราที่เรียงลำดับตามเนื้อหาเฉพาะ ไม่เน้นความต่อเนื่องของเนื้อหา ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้เฉพาะบทไม่จำเป็นต้องอ่านตามลำดับที่ละบท

4. ระดับปฏิบัติและระดับความสำเร็จในการใช้ตำรานโยบายสาธารณะของอาจารย์ผู้สอน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ประเด็นการใช้ตำรานโยบายสาธารณะในการจัดการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จ กล่าวคือ ใช้ตำราแต่ไม่ค่อยสำเร็จ ประเด็นนี้อาจขึ้นอยู่กับลักษณะการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น อาจารย์ชอบตำราเล่มนี้แต่นิสิต/นักศึกษาไม่ชอบ เป็นต้น ส่วนประเด็นของการแนะนำตำรานโยบายสาธารณะเล่มอื่น ๆ (ที่ไม่ใช่เล่มหลัก) แก่นิสิต/นักศึกษาเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม ที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จ กล่าวคือ อาจารย์ผู้สอนแนะนำตำราแต่ไม่ค่อยสำเร็จ อาจเป็นเพราะนิสิต/นักศึกษาขาดความสนใจในการศึกษาความรู้จากตำราเล่มอื่น ๆ นอกจากเล่มหลักที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5. ระดับปฏิบัติและระดับความสำเร็จในการใช้ตำรานโยบายสาธารณะของนิสิต/นักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในประเด็นของการใช้ตำรานโยบายสาธารณะประกอบการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จ กล่าวคือ นิสิต/นักศึกษาใช้ตำราแต่ไม่ค่อยสำเร็จที่นิสิต/นักศึกษาอาจจะขาดความเอาใจใส่ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ประเด็นการเชื่อมโยงสาระในตำรานโยบายสาธารณะกับสภาพเหตุการณ์จริงในปัจจุบัน ที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จ กล่าวคือ ใช้ตำราแล้วไม่สามารถเชื่อมโยงสาระกับสภาพปัจจุบัน อาจเนื่องมาจากตำราไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยกับสภาพปัจจุบัน ประเด็นการทำกิจกรรมเสนอแนะในตำรานโยบายสาธารณะที่อาจารย์กำหนดให้อ่านที่มีความแตกต่างกันระหว่างระดับการปฏิบัติและระดับความสำเร็จ กล่าวคือ อาจารย์ให้นิสิต/นักศึกษาทำกิจกรรมเสนอแนะแต่ผลไม่ค่อยสำเร็จอาจเนื่องมาจากตำราไม่เน้นหรือให้ความสำคัญกับกิจกรรมเสนอแนะ โดยเน้นแต่เพียงการนำเสนอเนื้อหาสาระเท่านั้น หรือการไม่มีแรงจูงใจในการทำกิจกรรมเสนอแนะแก่นิสิต/นักศึกษา เช่น การให้คะแนนหรือการให้ผลย้อนกลับ (feedback) จากการทำกิจกรรมของนิสิต/นักศึกษา

6. จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต/นักศึกษาเกี่ยวกับตำรานโยบายสาธารณะ พบว่า ความคิดเห็นในระดับน้อยที่มีความสอดคล้องกันของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งอาจารย์และนิสิต/นักศึกษา คือ ประเด็นของการใช้สื่อประกอบภายในเล่ม เช่น

ซีดีรอม หรือสื่ออื่น ๆ เนื่องจากตำรานโยบายสาธารณะในภาพรวมนั้นไม่เน้นการใช้สื่ออื่น ๆ ประกอบเนื้อหา เน้นการนำเสนอเนื้อหาบนหน้ากระดาษเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการเขียน/ผลิตตำรานโยบายสาธารณะ

1.1 การเขียน/การผลิตตำรานโยบายสาธารณะนั้น ควรคำนึงถึงความสำคัญของคำแนะนำการใช้หนังสือ อภิธานศัพท์ กิจกรรม/คำถามท้ายบท สื่อประกอบตำรา

1.2 ผู้เขียนควรพยายามเขียนตำราแต่ละบทภายในเล่มให้มีความสม่ำเสมอหรือมีความใกล้เคียงกันทั้งด้านความน่าอ่าน ความยาก อาจมีการปรับเนื้อหาตามความเหมาะสม

1.3 ตำรานโยบายสาธารณะควรมีความเป็นปัจจุบัน กล่าวคือ ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย ทั้งแนวคิดทฤษฎี ตัวอย่างเหตุการณ์ที่นำมาเป็นตัวอย่าง เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ผู้สอนสามารถเลือกตำราที่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน เช่น ระดับปริญญาบัณฑิต/บัณฑิตศึกษาตามโดยอาศัยดัชนีความน่าอ่านและดัชนีความยาก เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม นิสิต/นักศึกษาสามารถอ่านทบทวนด้วยตนเองได้

2.2 เนื้อหาในตำรานโยบายสาธารณะส่วนใหญ่ไม่ต่อเนื่องกัน ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านแยกออกจากกันได้ไม่จำเป็นต้องอ่านตามลำดับของบท

2.3 ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนนั้น นอกจากตำราแล้ว ปัจจัยด้านผู้สอนก็มีผลต่อความสำเร็จ เช่น ลักษณะของการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

2.4 ผู้สอน/ผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการเลือกตำราเรียนร่วมกันเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ความสอดคล้องกันในการใช้ตำราได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 การแนะนำตำรานโยบายสาธารณะของผู้สอนแก่นิสิต/นักศึกษานั้น ผู้สอนควรบอกจุดเด่นของตำราแต่ละเล่มที่ได้แนะนำไป และควรมีตัวอย่างหนังสือประกอบ

2.6 ตำรานโยบายสาธารณะที่พิมพ์ออกมาอาจมีเนื้อหาที่ล้าสมัยไม่เป็นปัจจุบัน ผู้สอนควรยกตัวอย่างสถานการณ์ปัจจุบันมาประกอบจัดการเรียนการสอนด้วยเช่นกันเพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหาแก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้นและมีประสิทธิภาพมากกว่าตัวอย่างในตำรา

2.7 อาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นิสิต/นักศึกษาทำกิจกรรมหรือคำถามท้ายบทเพื่อทบทวนบทเรียน และอาจนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลของนิสิต/นักศึกษาได้

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ในการวิจัยครั้งนี้ได้เลือกวิเคราะห์ตำราระหว่างปี พ.ศ. 2547-2552 ดังนั้นอาจมีการวิเคราะห์ตำรานโยบายสาธารณะที่ผลิตขึ้นใหม่ทุก ๆ 5 ปี เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินตำราหรือคัดเลือกเพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกใช้ตำราได้อย่างเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน

3.2 การวิจัยครั้งนี้เน้นการวิเคราะห์ลักษณะ สภาพทั่วไป ความน่าอ่าน ความยาก อาจมีการเพิ่มเติมเฉพาะการวิเคราะห์เนื้อหาสาระในตำรานโยบายสาธารณะโดยเฉพาะ

3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจครั้งนี้ขาดข้อมูลจากนิสิตระดับปริญญาเอก เนื่องจากมีข้อจำกัดในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปอาจวางแผนการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทั้งระดับปริญญาตรีถึงระดับปริญญาเอก

3.4 วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ตำราอาจมีการนำเสนอตามวิธีของนักวิชาการท่านอื่น ๆ หรืออาจมีการปรับเกณฑ์บางส่วน เช่น การตัดคำ การแบ่งประโยค การกำหนดระดับความยาก ระดับความน่าอ่านให้เหมาะสมกับสภาพของตำราเพื่อเพิ่มความชัดเจนของผลการวิจัยมากยิ่งขึ้น